

*Василівецька Наталія Григорівна,
вчитель Навчально-виховного
комплексу "Школа-гімназія-лицей" №10
м. Бердичева Житомирської області;*

*Осовська Альона Володимирівна,
вчитель хімії Навчально-виховного
комплексу "Школа-гімназія-лицей" №10
м. Бердичева Житомирської області.*

ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО

*Бачення без завдань залишається лише мрією.
Завдання без бачення – важка, нудна праця.
Бачення та завдання – це надія світу
(напис на стіні древнього монастиря в Англії)*

Сучасна школа все впевненіше стає повноцінною складовою практичної сфери життя суспільства. Соціальні очікування в області освіти пов'язані з формуванням життєвої компетентності особистості, яка знаходить вираз в її здатності вирішувати складні завдання в різних сферах життєдіяльності: пізнавальною, комунікативною, творчою, суспільно-політичною, технічною, дозвільною, професійною, в умінні будувати власну життєву перспективу. Процеси, що відбуваються в освіті передбачають формування всебічно розвиненої, активної, ділової особистості, спроможної до самореалізації, самовизначення, а кінцевим результатом такої її діяльності є підвищення конкурентоздатності нашої держави через зростання ефективності виробництва, управління, умов праці та нарощування людського капіталу.

Модель соціального партнерства в НВК та її організаційні форми дають право стверджувати про специфіку взаємин, що склалася в закладі, щодо впровадження STEM-освіти, яка поєднує трансдисциплінарний і проектний методи, основою яких є інтеграція природничих наук у технологію, інженерію та математику. А практична орієнтованість STEM-освіти демонструє застосування науки у реальному житті.

Комплексний підхід до організації соціального партнерства у впровадженні STEM-освіти в НВК створює можливості для розвитку життєвої компетентності особистості на основі:

1. Вивчення позитивного досвіду навчальних закладів з впровадження STEM-навчання на локальному, регіональному та Всеукраїнському рівнях.
2. Розширення соціального партнерства у сфері освіти з урахуванням стратегічних напрямів та пріоритетів НВК.
3. Вивчення ринку праці, підсумків працевлаштування випускників.

Соціальне партнерство мотивує його учасників на удосконалення управління якістю освіти. Основу для його формування становлять системність і наступність, що реалізується через практичну спрямованість, при цьому учні

25 квітня 2018 р.

вчаться міркувати, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, спостерігати, критично мислити, приймати рішення, аргументувати думку на матеріалі, пов'язаному зі STEM-навчанням [2].

Одним із видів соціального партнерства НВК є співпраця з міським центром науково-технічної творчості. На базі нашого навчального закладу працює аматорський радіогурток, який дає можливість працювати учням у трьох секціях: «Юних операторів аматорів служби радіозв'язку», «Спортивної радіопеленгації» та «Радіоконструювання». Цей вид позашкільної діяльності цікавий для учнів різного віку, вимагає розширення теоретичних та практичних знань з різних предметів навчального циклу, дає змогу проявити учням їхні творчі конструкторські здібності, навчає ставити перед собою завдання та знаходити шляхи їх вирішення, сприяє ефективному формуванню раннього професійного самовизначення і усвідомленого професійного вибору. Зокрема, на цьогорічних літніх канікулах відбувся науковий радіопікнік.

Когнітивний компонент соціального партнерства передбачає володіння певними знаннями в галузі природничо-математичних дисциплін. Партнерство НВК з вищим навчальним закладом (ЖДУ ім. І.Франка) в складі навчально-науково-виробничого комплексу «Полісся», зокрема з природничим та математичним факультетами, забезпечує оновлення та вдосконалення навчально-виховного процесу, а практичні здобутки колективу стають знаними в освітньому просторі міста, області.

Школа, як частинка реальної дійсності, виховує працею і устроєм життя відповідного соціуму. Освітній процес інтегрований з технічним, природничим, господарським, соціально-економічним, культурним і суспільним життям. Це і є виховання всім світом, що створює сприятливі умови для соціального досвіду і саморозвитку особистості, для активної соціалізації молоді. Реалізуючи механізми взаємодії при STEM-освіті, збільшується коло соціальних партнерів, НВК орієнтується на спільність форм, видів і змісту діяльності; на співпадіння інтересів у освітній політиці та її результатів, одночасно працює над формуванням об'єктивної самооцінки, використовуючи елементи само- та взаємооцінювання, рефлексію на різних етапах власної діяльності. Тому такий підхід до оцінювання розглядається у двох аспектах: як оцінка всіх видів діяльності учасників навчально-виховного процесу в цілому та як оцінка результату діяльності, що визначає якість навчання.

Ціннісний компонент забезпечує формування в усіх учасників соціального партнерства, зокрема учнів, моделей поведінки під час роботи в групі при вирішенні спільних експериментально-дослідницьких завдань, проектуванні та моделюванні, що відповідають потребам сучасного суспільства. Через формування цінностей відбувається розуміння соціальної дійсності. Поступове розширення кола соціальних партнерів сприяє формуванню в учнів позитивного відношення до суспільства і себе у ньому, і як результат цієї діяльності – активна життєва позиція, що проявляється в реальних діях, вчинках, розуміння власного способу життя у світі, формуванню позитивної «Я»- концепції.

Діяльнісний компонент формується в учнів на основі навичок культури життєвого самовизначення через проектну діяльність. Соціальне партнерство

проявляє себе в НВК у обміні досвідом, у спільній реалізації освітніх проєктів і соціальних ініціатив, у збереженні традицій, вдосконаленні освітнього середовища школи під час співпраці НВК з ЦНТТ. Саме через діяльність, під час відвідування гуртків «Технічного моделювання», «Радіотехнічного конструювання» відбувається формування моделі ефективної взаємодії, що становить основу для соціального досвіду особистості. Завдяки участі учнів НВК в різних Всеукраїнських акціях, Міжнародних проєктах, конкурсах, конференціях відбувається розвиток соціальних якостей, знань, вмінь, навичок, що дає змогу особистості стати дієздатним учасником соціальних відносин [1, с. 223].

У процесі соціально-педагогічного партнерства відбувається формування особистісного компоненту життєвої компетентності. Таким чином спільна діяльність спонукає до впливу на соціальне життя в процесі міжособистісних контактів, сприяє набуттю індивідуального досвіду та розвитку відповідальності за результати спільної діяльності.

Соціальне партнерство формується завдяки засвоєнню видів діяльності різноманітного характеру та забезпечує реалізацію стратегічної мети НВК через об'єктивне сприйняття власного досвіду в соціокультурному середовищі, що дає можливість досягти гармонії між суспільством-виробництвом-особистістю. Тому для вирішення даної проблеми в першу чергу вважаємо необхідним та важливим розвивати соціальне партнерство, мета якого – розвиток соціальної участі в управлінні освітою через реалізацію пріоритетних напрямків впровадження STEM-освіти, що у свою чергу сприяє: покращенню якості освіти; забезпеченню рівного доступу до якісної освіти; підвищенню інвестиційної привабливості сфери освіти; формуванню ефективного ринку освітніх послуг.

В результаті спільної діяльності ми виховуємо особистість з активною життєвою позицією, яка вміє вступати в партнерські відносини з представниками технічних сфер суспільства. Така партнерська діяльність НВК забезпечує участь дитини в житті великої спільноти і успішну її соціалізацію у природничо-математичній сфері.

Література

1. Войтків Г.В. Розвиток творчості учнів засобами STEM-освіти // Наукові записки Малої академії наук України: зб. наук. праць. – К. : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2016. – Вип.8. С. 223-231.
2. Гораш К. Інноваційні складові особистості сучасного педагога // К. Гораш /Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. - № 10 (Ч. 1). – С. 171-179.
3. Oleksiuk V. Planning and Implementation of the Project “Cloud Services to Each School” / V. Oleksyuk, O. Oleksyuk, M. Berezitskyj // ICT in Education, Research and Industrial Applications: Integration, Harmonization and Knowledge Transfer. Proc. 13-th Int. Conf. ICTERI, 2017 . – P. 372-379.